

Ålands gymnasium

Väsentliga förändringar i skolans verksamhet och ekonomi

Utvecklingsarbete

Arbetet för att tydliggöra de olika delarna i organisationen fortsatte. En dialog med utbildningsavdelningen har hållits för att komma vidare med det förslag till nytt reglemente som styrelsen för Ålands gymnasium översände 2015 för fastställelse av landskapsregeringen.

En ändring av landskapsförordningen om gymnasieutbildning angående den grundläggande utbildningens innehåll och omfattning har gjorts. Läroplansgrunder för den allmänbildande gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen samt läroplan för allmänna ämnen har fastställts av landskapsregeringen. Utgående från förändringarna har programvisa läroplaner utarbetats och fastställts av styrelsen för Ålands gymnasium. Landskapsregeringen har antagit reviderade antagningskriterier inför antagningen hösten 2017 för att undvika diskriminering och säkerställa rättssäkerheten för de sökande. Ålands gymnasiums tjänstemän och styrelse har under året fortsatt med en dialog med Åda Ab om konsekvenser av en överföring av gymnasiets IT-drift och -personal till Åda Ab.

Ålands lyceum

För den allmänbildande utbildningen vid Ålands lyceum har digitaliseringen av studentexamen påbörjats. Studentproven i tyska, geografi samt filosofi digitaliserades. Förberedelser inför år 2017 när ytterligare sex ämnen skrivs digitalt har skett. Provplattformen ABITTI har tagits i bruk för att förbereda studerande på digitala studentprov.

Läroplansarbete och implementering av den samma trädde i kraft 1.8.2016. Nytt i läroplanen är svenska som andraspråk.

Bibliotekets verksamhet har ytterligare utvecklats. Även samarbete med litteraturdagarna har genomförts. Biblioteket följer nu Dewey klassifikationssystem.

Ett utökat samarbete med flera lokala miljöaktörer, bl.a. Ålands Natur och miljö och nätverket bärkraft.ax har kommit till stånd. Tillsammans med Ålands näringsliv såddes ett frö om vidare projekt gällande entreprenörskap och företagsamhet som ska drivas vidare. Pga. ett ökat behov av utredningar (bl.a. läs- och skrivsvårigheter) anställdes en logoped. Utredningar krävs för att få ta del av specialarrangemang vid studentskrivningarna och ger studerande rätt till förlängd tid vid Högskoleprovet.

Introducerat språk-och kunskapsutvecklande undervisningssätt. Fortbildning på området ges 2017.

Ålands yrkesgymnasium

Ålands gymnasium har av Ålands landskapsregering ålagts att från höstterminen 2016 övergå till att räkna studiernas omfattning inom yrkesutbildningen i kompetenspoäng. Arbetet med att utarbeta läroplaner har haft hög prioritet inom yrkesutbildningen.

Ungdoms- och vuxenutbildningarna kommer att närma sig varandra allt mer och fokus kommer att läggas på att studerande erhåller examen vid uppvisande av kunnande och att utbildningstiden har mindre betydelse.

Ålands sjöfartsakademi (ÅSA)

Den personal som arbetade med sjöfartsutbildningen inom Ålands gymnasium övergick fr.o.m. höstterminen 2015 till Högskolan på Åland. Ålands gymnasium ansvarar fortsättningsvis för antagning och examination av studerande vid sjöfartsprogrammet samt annan myndighetsutövning som med nuvarande lagstiftning inte kan delegeras. Med anledning av detta har de lärare som undervisar vid sjöfartsgymnasiet även erhållit ett förordnande vid Ålands gymnasium.

Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling

Ekonomiska förutsättningar

Ålands gymnasium har ålagts ett sparbetning om ca. 1.400.000€ fram till år 2019. Ca. 25% av driftskostnaderna utgjordes 2016 av interna hyror som myndigheten inte kunde påverka och sannolikt inte kan påverka framöver. Om man exkluderar internhyror utgör personalkostnaderna ca. 76% av driftskostnaderna. Löner till den pedagogiska personalen utgör ca. 66% av de totala personalkostnaderna. För att nå uppställt sparbetning behöver all verksamhet ses över och det kommer inte att vara möjligt att bibehålla nuvarande pedagogiska personalstyrka. Utmaningen ligger även i att läsårs och budgetår inte följs åt. För att klara av ett inkommande budgetår behöver inbesparingar göras redan höstterminen före.

Dimensionering och söktryck

Landskapsregeringen fattar årligen dimensioneringsbeslut för antagning av studerande och målsättningen är att erbjuda en studieplats till alla elever som går ut åk 9. Söktryck och dimensionerade utbildningsplatser sammanfaller inte alltid, vilket resulterar i att vissa program inte fylls medan andra har ett stort söktryck. Att starta utbildningsprogram med få studerande och ofta låg motivation är kostnadskrävande och sker på bekostnad av andra utbildningsprogram.

Behörighet

Behörigheten bland yrkeslärarna är varierande. Inom vissa utbildningsprogram är behörigheten god medan det inom särskilt teknikprogrammen är svårt att rekrytera behöriga lärare. För att garantera kvalitativt god utbildning behövs behörighet i lärarkåren. Svensk / nordisk yrkeslärarbehörighet bör godkännas vid erkännande av yrkeskvalifikationer.

Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland

Ålands gymnasiums uppdrag sammanfaller väl med agendans målsättningar om bland annat delaktighet, alla kan blomstra, växande inneboende resurser och attraktionskraft för boende och företag. Ålands gymnasium har under hösten 2016 anslutit sig som medaktör i nätverket bärkraft.ax och kommer fortsättningsvis att arbeta med hållbarhetsfrågor.

Uppföljning av målsättningar

Målsättningar för budgetåret

Mål: Vidareutveckla digitaliseringsprocessen

Förverkligat: Förberedelser inför år 2017 när ytterligare sex ämnen skrivs digitalt har skett. Digitala plattformar för provskrivning samt alternativ till Fronter har testats.

IT-avdelningen har fortsatt moderniseringen av den IT-tekniska utrustningen i klassrummen så att nästan alla klassrum vid årets slut var uppgraderade med ny teknik.

Sedan tidigare erbjuder vi molntjänsten G-suite (tidigare Google apps for Education) åt alla användare. Under året lanserades även molntjänsten Office 365 för samtliga användare.

För att effektivera administrationen inleddes under året en implementering av ett digitalt tidsredovisningssystem för anställda som inte är undervisande personal (ca 90 personer). Systemet har samtidigt funktioner för att köpa lunch i restaurangerna samt för att hantera frånvaroansökningar. Systemet kopplas till landskapsregeringens lönesystem.

Projektet för förnyandet av Ålands gymnasiums webbplats inleddes i slutet av året.

Mål: Fortsätta implementeringen av kvalitetsledningssystemet

Förverkligat: Under året har manual för kvalitetsledningen utarbetats. Under året har strategi 2020 fastställts av styrelsen. I strategin beskrivs myndighetens vision och värdegrund, fokusområden, framgångsfaktorer och mål.

Mål: Vidareutveckla modeller för lärande i arbete

Förverkligat: Övergången till kompetensbaserad utbildning inom yrkesutbildningen har genomförts inom samtliga utbildningsprogram från hösten 2016. För att undervisningen ska vara så arbetsplatslik som möjligt har ett utvecklat samarbete med arbets- och näringslivet prioriterats. Avtal har tecknats mellan skolan och arbetsplatser.

Mål: Implementera värdegrund och vision i hela organisationen.

Förverkligat: I strategi 2020 finns myndighetens värdegrund och vision. Värdegrunden omfattar demokrati, ansvar, respekt, arbetsglädje och utveckling. En implementering har pågått i det dagliga arbetet. Ålands gymnasium ska vara en mötesplats där alla respekteras och trivs.

Mål: Utveckla organisation och förvaltning

Förverkligat: Organisationsschemat för myndigheten har uppdaterats för att tydliggöra strukturer och processer inom organisationen. Den ekonomiska uppföljningen har förbättrats genom uppföljningen från finansavdelningen i visma.

Mål: Stärka myndighetens friskvårdsarbete

Förverkligat: Personalens tillgång till friskvård har stärkts väsentligt. Personalen har haft tillgång till friskvårdsbiljetter som inom givna ramar fått användas till motion, kultur, massage och fotvård.

Mål: Förbättra myndighetens externa och interna kommunikationskanaler

Förverkligat: Myndighetens intranät lanserades under höstterminen, vilket har lett till en avsevärd förbättring av den interna kommunikationen. Arbetet med en ny hemsida påbörjades. Infoskärmar har satts upp i samtliga skolbyggnader.

Resultaträkning med budgetuppföljning

För 2016 hade Ålands gymnasium en nettobudget på 18.557.000 inkluderande en internhyra på 4.611.000. Preliminära utfallet visar ett överskott på ca 100.000.

Faktorer som ligger till grund för utfallet är att lönerna för året kunde fås ner till en nivå som understeg lönebudgeten. Detta är en förutsättning för att Ålands gymnasium skall kunna komma ner till en budgetnivå som krävs för åren framöver. Ett tidigareläggande av utrustningsinköp och en omprioritering av andra har minskat på överskottet. Dessutom har inköp av olika experttjänster, IT-tjänster etc. blivit kostsammare än vad som hade budgeterats. Ålands gymnasium fortsätter sitt arbete med att få en bra struktur i sin budget och budgetuppföljning. Arbetet med att förstärka och kvalitetssäkra ekonomifunktionerna har bl.a. inneburit att visma rapportering nu kan användas av de budgetansvariga för en uppföljning av sitt ansvarsområde. Dessutom har återkommande budgetträffar med styrelsen införts där både långsiktiga och kortsiktiga ekonomiska utmaningar diskuteras.

Uppföljning av mätetal

Antal studerande

Under 2015 studerade 575 personer icke-examensgivande utbildning vid vuxenutbildningen, cirka 60 mot en fristående examen och runt 130 behörighetsgivande- och fortbildande kurser via NTI. Ytterligare drygt 69 personer deltog i läroavtalsutbildning.

Ålands lyceum startade läsåret med 460 studerande, 266 flickor och 194 pojkar. Det är tolv studerande färre än läsåret innan. De studerande väljer inriktning fr.o.m. sitt andra läsår. Under läsåret 2015-2016 har 17 studerande valt estetisk inriktning, 162 humanistisk-samhällsvetenskaplig, 50 hälsa och idrott samt 82 naturvetenskaplig inriktning.

Vid Ålands yrkesgymnasium fanns totalt 744 studerande, 328 kvinnor och 416 män.

Antalet antagna studerande per utbildningslinje under läsåren 2015-2016 och 2016-2017

	Läsår	
	2015-2016	2016-2017
Totalt	376	348
Ålands lyceum	152	158
HUTH	44	30
Ålands yrkesgymnasium	224	190
Ekonomi och Media	67	52
Företagsekonomi, ungdom	21	21
Datanom	16	15
Hotell och restaurang, kock	30	16
Livsstil och hälsa	52	55
Närvårdare, ungdom	20	23
Sociokant	22	23
Yrkesträning	1	2
Yrkesinriktad spec.undervisning inr. café	5	3
Yrkesinriktad spec.undervisning inr. teknik	4	4
Sjöfart	45	38
Teknik	60	45
Byggteknik	15	16
EI- och datateknik	-	-
Elteknik	15	-
Fordonsteknik	15	14
Frisör	-	-
Verkstadsteknik	-	15
VVS	15	-

EI- och datateknik heter el- och automationsteknik från hösten 2015, då även den nya utbildningslinjen datanom startade.

Antalet antagna studerande till vuxenutbildningen per utbildningslinje 2016-2017 (1.8.2016 - 31.12.2016)

	Antal
Totalt	114
Ekonomi, vuxen	21
Företagsekonomi	21
Hotell och restaurang, vuxen	35
Servitör	18
Hotell-, restaurang- och cateringbranschen	10
Hotell-, restaurang- och cateringbranschen-Pilot	7
Social- och hälsovårdsbranschen, vuxen	23
Närvårdare	23
Läroavtal	35
Närvårdare	10
Hotell-, restaurang- och cateringbranschen	2
Landsbyggsföretagare	23
Övriga	
Kursverksamhet (totala antalet kursdeltagare)	575
Icke examensgivande utbildning*	575

*NTI, sysselsättningsfrämjande utbildning, yrkesförarkompetensutbildning

Redogörelse för den interna styrning och kontrollen

Tillsyn över anskaffning, överlåtelse och skötsel av tillgångar

Anskaffningar

Ålands gymnasium har fortsatt att delta i de gemensamma upphandlingar som landskapsregeringen utför, under 2016 har bl.a. upphandlingar av laboratoriematerial, skyddsmaterial, undervisningsmaterial samt förbandsmaterial genomförts. En ny upphandling av mjölkprodukter har också inletts. Upphandlingarna handhas av ÅHS.

Riskbedömning

Ålands gymnasiums budget fördelas på enhetsnivå. Vem som har rätt att godkänna inköp och till vilka belopp finns beslutat. En budgetuppföljning redovisas månatligen till de budgetansvariga. Styrelsen får även en rapport presenterad av verksamhetens budgetuppföljning vid sina möten. Leveransfakturer konteras och signeras i Palette. Varje kostnadsställe har en ansvarig tjänsteman som har rätt att signera fakturer. Fakturering till kunder sker via faktureringsunderlag som lämnas till landskapsregeringen för verkställande. Eventuella påminnelser hanteras därmed av landskapsregeringen. Verksamheten vid Ålands gymnasium planeras utgående från beviljad budget i verksamhetsplanen och redovisas sedan i förvaltningsberättelsen.

Utifrån tidigare genomförda riskbedömningar av den fysiska och psykiska arbetsmiljön av Ålands gymnasiums förvaltning och undervisning har problemområden identifierats. För problemområdena har utarbetats en åtgärdsplan och under året har åtgärder vidtagits i enlighet med planen. Arbetet fortgår.